

ROBERT DUNCAN VERSEI

ÚTRABOCSÁTÓ — SOROK 7

(*Envoy — Passages 7*)

Jó Éjt a nap
fénye végre a Föld
szegélye alatt
s most
láthatjuk a sötét közöket
melyeket a Nappal ura kitöröl

A VERS ÉPÜLETE VI

(*The Structure of Rime VI*)

Eljöttek barlangjaikból a vénasszonyok, hogy bezárják a rétekre vezető sok kaput. Amiken át a gyermekek érkeznek, hogy a magas fűben felépítsék zöld szobáikat, a birodalmakat, ahol szöcske, lepke, fűrj, rigó, csiga, vakond, nyúl alattvalóiként élnek.

Vénasszony, szemed sarlóként járja a mezőt! Az élő zöld gazdagsága kiterül, készen a te hombáraidnak. Ó, túl közel jössz a gyermekekhez! Szinte visszatértél hozzájuk. Hangjuk meddig lebben föl messzi játékaiktól. Tisztáikat elrejtik a fű alagútjai. Fűszálak, kardok belehasítanak az ég közeli kékjébe. A gyermekek hangja köréd gyűl.

Vénasszony, olyan közel jöttél végre, hogy majdnem érted őket. Emlékszel-e hát, hogyan száll a lélek, mint tigrisnyelvű lepke, mint zafírzöld kolibri, kénye-kedvére, amerre akar?

Feküdtem a fűben, a világ csupa mező volt, láttam, hogyan ráng és ugrál a spárga végén a sárkány — messze, mint nagyanyám —, hogyan táncol a kékség előtt, láthatatlan öröm kötelékén.

A szabadság küszöbéről, a barlangokból, a kékség kék magjaiból körülkerítenek a nagyanyák, hogy bezárják a kapukat, amiken át az eső jön le.

Új kulcsokat kell hát adjon a fű, menekvésül az élőknek.

A VERS ÉPÜLETE XI (*The Structure of Rime XI*)

Emlékek töltenek hát be mindent. Emlékként magunk is, neki-vágunk az éjben, mint az első versben, a tengernek, a sodrásnak.

Ott sodródik első szerelmem csónakja. Az evezőket a fenékre dobták. Mintha nem is víz volna ez, hanem fal, üreges koppan üregeshez újra, fa fához. Lehajlok az éjszakai halászok csapdái elől, fának koppanok, előtte meghallom még: koppanás hangja úszik.

Akarat nélkül sodródik a veszélyes szorosban, fehér, szomorú vándora helyeknek, ahol már nem vagyok. Megkoppintja a kihalt kikötő cölöpjeit.

Nyikorgó ág hangja szólít most életem utolsó éveiből.

Csónak himbálózik egész éjjel, mint süllyedőben. Súly súlyhoz megtér a hideg vízben. Szállodaszoba megtér Wilmingtonból a reggelbe. Elindul egy csónak, evezősök nélkül, húsz év mögül megtérő hóba.

A VERS ÉPÜLETE XII (*The Structure of Rime XII*)

Gyönyörű kertem! a nappalba lép. A föld alá bámulatos tárnákat vájó hangyák most fekete teheneiket terelgetik — vastag lepedék, kiszívja a zöld leveit.

A testmelegben áskáló hörcsög fiatal articsóka gyökerét rágja.

A burjánzásban

az éhség himlőgödrei mindenütt!

Csiga-csecsemők, gyöngyisztán a hajnal vizétől és az első fénytől, kikelnek salátalevél bölcsőikből. Mohón felfalják a reggel hajtásait.

A gyakorlott kezű köműves irtást vágott az alsó keretben, az Engedély szerint. Kivágta a sárga fákat. Kivágta mind a még névte-

leneket, mind a még csemetéket. Halomba rakta barna bőré ágait, arany lombjukat.

A fekete hajú, napbarnított kőműves, a gyakorlott kezű, irtást vágott a határmezsgye mentén. Kicsákányozta a bíborszín vadrózsabokrot, a bíbor gyönyörűséget.

Magas fűben szundít a macska.

Az Engedély szerint, Ó igen, az Engedély szerint, szüntelen a burjánzás a fény peremén, benne irtásaink — A gyakorlott kezű kőműves kiforgatta a prérifüvet, az alsó kert fányi urát —

álmaink, mint a macska is, alkalmi vacokba oda húzódtak!

A VERS ÉPÜLETE XXIII (*The Structure of Rime XXIII*)

Csak sorokat a versből, nem többet. Akárhányszor keverik meg a kártyát és terítik ki, hogy kiterítse tervét a jövőnkre — javunkra talán —, csak sorokat a történebből. Padlón a holdfény sorait.

Például azt mondom: ilyen a bánat. A szobában, a holdfény tiszta zuhatagában, fiatal férfi áll, maga elé mered. Rázúdul az említett bánat, elszakadás és viszontlátás hullámai.

De ha szóra szeretnénk bírni, visszalépne. Nem tudhatjuk, haragtól remeg-e (a két „g” szinte rímelve) vagy bánattól.

Például azt mondom: nem ilyen a bánat.

A VERS ÉPÜLETE XXIV (*The Structure of Rime XXIV*)

Az új mű mámorában, mennyei kúrthangot harsant a zenész kristályos víz fátylait burkoló forróságba; falakat emel a zenébe.

Valahányszor visszatér a futam, fenséges sétányok sora torkollik csarnokokba, ahol szeretők és dolgozók, apák, anyák és gyermekek gyűltek össze, egy életbe, életműbe, a régi alkímisták álmába. Nekik az első elemekkel kell dolgozniuk, a láthatatlannal; nekik, kik szolgálói és tanítványai növények és rovarok szavának,

nem a jövőnek. Az a város és lakói ebbe a förtelmes városba rejtöztek el itt körülöttünk, a förtelmes tömegbe ezen az utcán. Volt-e már valaha ekkora a tudatlanság, a fennhéjázás, az elmebaj? De ebből a salakból az öreg hölgy, aki történetünkben most

ismét felbukkan, az örökkévalót varázsolja elő a mulandó jelvényeivel: ékes ruhái, hintói, palotái, üveg cipői . . .

és fényei sok ifjú szívében felébresztik az üdvösség utáni olthatatlan vágyat, s ők nem tehetnek mást, mint mennek, ahová az üdvösség gondolata hajtja őket. Így szúrják át ezek a kűrthangok is a kik sátrakat fölöttünk, felhasítják a csöndet, mert káprázatok? tündérek? a harmonikus beteljesülés új lehetetlenségeit ébresztették fel a Valóságban.

És a szobákat, ahol vagyunk, a rejtett városhoz vezető út állomásaivá tettük.

SZERELEM

(*Love Poem*)

Mert a Szerelmet szolgálom, szeretlek.
Fény az, vagy árnyék, vagy álom sötétje,
mely mindent átváltoztat. Színek játéka,
kiformálja, felragyogtatja kedves tárgyainkat —
így próbálom megértetni, hogy
ittlétedet most miként érzékelem,
ittlétedet, a váratlant és titokzatost — láttam
boldogító üzenetet — tükrözetet
mint szeles égen átúszó felhőket,
víg forgadalmat. Nő arca
volt, sugárzó, és igen, átváltozott;
az óra gyönyörűsége volt,
örömhözta, vagy öröm,
gyönyörűség-hozta. Vagy férfi
félrehajtott feje, szinte epedő de mégsem,
nem epedés,
nem égés a te tünékeny, a szerelem fényét
gondtalan ontó múltásod.

Hát megvan örök szenvedélyem.
Hát megvan értelmetlen szabadságom.
Hát fölmentettek történelmemből.

Gondtalan, haszontalan, tünékeny sejtések
a Szerelem tiszta szolgálatáról.

KODOLÁNYI Gyula fordításai